

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

LEDENBIJEENKOMST
DINSDAG 21 JUNI 2011

MAATSCHAPPELIJKE
ONDERNEMINGEN

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

INLEIDING DOOR:

PROF. DR. S.A. STEVENS

Voorzitter commissie belastingheffing van maatschappelijke
ondernemingen

Drs. P.J.B. Tuk

Mr. J.A.G. van Es

Mr. A.J. van der Kuyl

Mr. C.H.C. Overes

Mr. drs. A. van Dijk

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

Stelling 1

Vanuit civielrechtelijk oogpunt is een aparte rechtsvorm voor maatschappelijke ondernemingen niet nodig. De regels voor stichtingen bieden voldoende vrijheid. De invoering van de flexibele BV met stemrecht- en winstrechtloze aandelen maakt de invoering van een afzonderlijke rechtsvorm voor de maatschappelijke onderneming om winstuitdeling mogelijk te maken overbodig.

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

Stelling 2

De bestaande belastingplicht voor maatschappelijke ondernemingen is ontoereikend, omdat de mededingingsneutraliteit niet wordt gewaarborgd door een te beperkte belastingplicht en fiscale faciliteiten. De invoering van een integrale belastingplicht dient echter om praktische redenen te worden afgewezen. Om belastingarbitrage te voorkomen zou een terbeschikkingstellingsregeling in de vennootschapsbelasting kunnen worden ingevoerd voor concerns in de zin van artikel 8b Wet Vpb 1969. Het lichaam dat vermogensbestanddelen ter beschikking stelt zou gebruik moeten kunnen maken van dezelfde fiscale faciliteiten als het lichaam waaraan de vermogensbestanddelen ter beschikking worden gesteld.

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

Stelling 3

In de vennootschapsbelasting wordt de fiscale positie van elke rechtspersoon – indien deze geen deel uitmaakt van een fiscale eenheid – afzonderlijk beoordeeld. Om te bepalen of aan de voorwaarden voor de toepassing van vrijstellingen wordt voldaan (bijvoorbeeld een activiteitentoets) zouden deze activiteiten echter op concernniveau moeten worden getoetst. Uitgangspunt voor de definitie van een concern is dat de rechtspersonen in een fiscale eenheid kunnen worden opgenomen.

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

Stelling 4

De mededingingsneutraliteit vordert dat stichtingen en verenigingen – ongeacht de omvang van de belastingplicht - zowel als moeder- en als dochtermaatschappij gevoegd kunnen worden in een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Ten aanzien van het bezitsvereiste dient aangesloten te worden bij de criteria in de Btw.

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

Stelling 5

Het feit dat een maatschappelijke onderneming geen winst kan uitkeren en een maatschappelijke taak uitoefent rechtvaardigt een fiscale faciliteit in de vennootschapsbelasting. Een faciliteit in de jaarwinst – reserve voor bekleemd vermogen – past goed in het karakter van de vennootschapsbelasting en is waarschijnlijk ook toegestaan op grond van Europees recht.

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

Stelling 6

Ten behoeve van de fiscale faciliteiten in de vennootschapsbelasting dient meer concreet te worden aangegeven welke ondernemingen en/of activiteiten recht bestaat op fiscale faciliteiten. De algemene omschrijving 'algemeen maatschappelijk belang' leidt tot te veel onduidelijk. In het bijzonder is onduidelijk of dienstverlening aan particulieren tegen een vergoeding in de weg staat aan de kwalificatie 'algemeen maatschappelijk belang'.

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

Stelling 7

In de wet zijn verschillende normen opgenomen om te voorkomen dat de concurrentieverhoudingen worden verstoord. Aangezien de invoering van een fiscale faciliteit in potentie gepaard kan gaan met de verstoring van de concurrentieverhoudingen dient bij de invoering van die faciliteit een politieke afweging gemaakt te worden tussen het bereik van de faciliteit (de ondernemingen en activiteiten die daarop recht hebben) en de potentiële verstoring van de concurrentieverhoudingen. Deze lijst dient periodiek te worden geëvalueerd. Een algemene toets als vangnet om een verstoring van de concurrentieverhoudingen te voorkomen leidt tot rechtsonzekerheid en dwingt de rechter tot het maken van politieke afwegingen.

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

INLEIDING DEBAT DOOR:

MR. DRS. T.W. LANGEJAN

PROF. MR. L.G.H.J. HOUWEN

MR. E.J.H. STRIJKER

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

MR. DRS. T.W. LANGEJAN

In de zorgsector heeft alleen de verzekeraar een maatschappelijke taak, die heeft immers de zorgplicht.

Een speciaal regime voor ziekenhuizen duidt op een gebrek aan vertrouwen in de Mededingingswet.

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

PROF. MR. L.G.H.J. HOUWEN

Maatschappelijk ondernemerschap is vooral een privaatrechtelijk ordeningsinstrument voor (de governance van) maatschappelijke dienstverlening in de semipublieke in plaats van louter een rechtsvormdebat.

Het winstuitkeringsverbod is (civielrechtelijk) niet hét karakteristieke kenmerk waarmee maatschappelijke ondernemingen zich onderscheiden van commerciële ondernemingen en vormt een smalle basis voor een eigen belastingregime voor maatschappelijk ondernemerschap.

VERENIGING VOOR BELASTINGWETENSCHAP

MR. E.J.H. STRIKER

Bij herziening van artikel 5 Wet Vpb'69 dienen de vrijstellingen te worden vervangen door een faciliteit van een reserve.

Ook stichtingen en verenigingen (boven een bepaalde drempel) dienen via fictie als onbeperkt onderworpen aan vennootschapsbelasting te worden aangemerkt.